

MEDYA TAKİP DOSYASI

05 Kasım 2024 Salı

Yenilenebilir enerjinin payını %65'e yükselteceğiz

► Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, "Hayata geçirdiğimiz Ulusal Depozito Yönetim Sistemi sayesinde, 2035 yılında ülkemizdeki geri kazanım oranını yüzde 60'a çıkarmayı hedefliyoruz. Ülkemizde 2018 yılında yüzde 1,2 olan arıtılmış atık suların yeniden kullanım oranını yüzde 5,5'e çıkardık, 2030 yılında ise yüzde 15'e çıkarmayı hedefliyoruz" dedi. Bakan Kurum, Ankara'daki bir otelde düzenlenen 'İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu' toplantısında konuştu. Bakan Kurum, bugün kurumların temsilcileri ile 2053 Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi hakkında değerlendirmeler yapacaklarını, hep birlikte kararlar alacaklarını ve aynı zamanda COP29 (2024 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı) için hazırlık yapacaklarını söyledi.

Bakan Kurum, enerjide verimliliği sağlamak üzere 'Sanayide Yeşil Dönüşüm Belgesi' düzenlediklerini vurgulayarak, "Enerji sektöründe, toplam elektrik kurulu gücü içerisindeki yenilenebilir enerjinin payını 2035'te yüzde 65'e yükseltece-

ğiz. Sanayi, tarım ve ticaret başta olmak üzere bütün sektörlerimizde ve alt sektörlerde yeşil dönüşüme geçiyoruz. Üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerini döngüsel yeşil ekonomiyle uyumlu hâle getiriyoruz. Sanayi sektöründe, düşük karbonlu yol haritalarımızla; 2053 yılına kadar alüminyum sektöründe yüzde 75, çelik sektöründe yüzde 99, çimento sektöründe ise yine yüzde 93 emisyon azaltımı sağlayacağız; gübre sektöründe ise sıfır emisyona ulaşacağız. Emisyon Ticaret Sistemi'nin kurulması için çalışmalarımızı hızlandıracağız elde edilen gelirle sanayinin yeşil dönüşümünü destekleyeceğiz. Bu sayede yeşil kalkınma devriminin gerektirdiği yapısal dönüşümü hızlandıracağız. Yeşil yatırımlar için finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştirmeye devam edeceğiz" diye konuştu. Bakan Kurum ayrıca 81 ilde İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu oluşturacaklarını ve yine her ilde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları hazırlayacaklarını belirterek, İklim Kanunu ile ilgili çalışmalarını da bitirip, TBMM'ye gönderdiklerini söyledi.

800 megavatlık 6 rüzgâr projesi

■ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, yenilenebilir enerji kaynaklarının ekonomiye kazandırılması noktasında çalışmalarını hızlandırdı. Bu kapsamda geçtiğimiz hafta rüzgâr enerjisine yönelik olarak YEKA RES-2024 Yarışma İlanı sonrasında YEKA GES-2024 Yarışma İlanı Resmî Gazete’de yayımlandı. Buna göre, toplam 800 megavat gücündeki bağlantı kapasitesinin tahsisi amacıyla güneş enerjisine dayalı 6 yarışma yapılacak. Karapınar GES’in kapasitesi 385 megavat, Karaman GES’in kapasitebi 200 megavat, Malatya GES’in kapasitesi 75 megavat, Van GES’in kapasitesi 60 megavat, Antalya GES’in kapasitesi 40 megavat, Kütahya

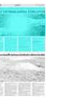
GES’in kapasitesi ise 40 megavat olacak. Bakanlık, 2035’e kadar 120 bin megavatlık güneş ve rüzgar kurulu gücüne ulaşma hedefi koymuştu. Yarışmaya,

Türk Ticaret Kanunu’na göre anonim ya da limited şirket olarak kurulmuş tüzel kişiler ve sermaye şirketi statüsüne sahip yabancı şirketler katılabilecek.

BAŞVURU OCAK AYINDA

Başvurular, 27 Ocak 2025’te yapılacak. Her bir yarışma için yarışma başlangıç tavan fiyatı, kilavot saat başına 5,50 dolar, taban fiyatı da kilovat saat başına 3,25 dolar olarak belirlendi. Taban fiyata ulaşılmaması halinde megavat başına katkı payı artırma başlangıç fiyatı, 10 bin dolar olacak. Üretilen elektriğin serbest piyasada satıldığı 60 aylık süre, “Serbest Piyasada Satış Süresi” olarak tanımlandı.

► **MERVE SAFA AKINTURK** ANKARA

Yapay zekanın elektrik tüketimi teknoloji devlerini ENERJİ YATIRIMLARINA ZORLUYOR

Google, Microsoft ve Amazon gibi teknoloji şirketleri, yapay zeka kaynaklı elektrik tüketimlerinin artması sonucu yeni enerji yatırımlarına yöneliyor.

Üretken yapay zeka modellerinde yaşanan hızlı ilerleme ile enerji tüketiminde de artış yaşanıyor.

■ ABD'li yatırım bankası Goldman Sachs tarafından yayımlanan rapora göre, veri merkezlerinin enerji tüketimi uzun yıllar durağan devam ederken, üretken yapay zeka araçlarındaki hızlı artışla beraber veri merkezlerinin enerji talebinin 2030 yılına kadar yüzde 160 artması bekleniyor.

■ Rapora göre, dünya çapındaki veri merkezleri, şu anda toplam enerjinin yaklaşık yüzde 2'sini tüketiyor ancak bu oranın 2030'a kadar yüzde 3-

4'e yükseleceği tahmin ediliyor.

■ Son 10 yılda ABD'deki enerji talebinde neredeyse hiç büyüme gerçekleşmezken, 2022-2030 dönemi baz alındığında, veri merkezleri ve diğer ihtiyaçlarla beraber bu talebin yaklaşık yüzde 2,4 artması bekleniyor.

■ Enerji tüketiminde yapay zeka araçları sebebiyle yaşanması beklenen büyük artış nedeniyle aralarında Google, Microsoft ve Amazon gibi şirketlerin de bulunduğu teknoloji devleri de enerji yatırımlarını hızlandırdı.

■ Bu kapsamda, teknoloji devi Google, yapay zeka veri merkezlerinin enerji ihtiyacını karşılamak için küçük nükleer reaktörler kullanacağını açıkladı. Şirket, bunun için Kairos Power isimli bir firmayla anlaşma imzaladı.

■ Konu ile ilgili açıklama yapan Google'ün enerji ve iklimden sorumlu yöneticisi Michael Terrell, yapay zeka teknolojilerini devamlılığı için yeni elektrik

kaynaklarına ihtiyaç duyduklarını belirtti. Anlaşmaya göre, ilk reaktörün 2030'a kadar, diğerlerinin ise 2035'e kadar kullanıma girmesi öngörülmüyor.

■ ChatGPT'nin sahibi OpenAI şirketinde ortaklığı bulunan Microsoft da enerji yatırımlarına devam ediyor. Şirket, eylül ayında Three Mile Island enerji santralinde operasyonları tekrar başlatmak için bir anlaşma imzaladı.

■ Amazon ise martta Pennsylvania eyaletinde nükleer enerji ile desteklenen bir veri merkezi satın alacağını duyurdu.

Bir yapay zeka sorgusu 10 Google araması kadar enerji harcıyor

■ Uluslararası Enerji Ajansı verilerine göre de yapay zeka uygulamaları ile yapılan sorgulamalar çok fazla enerji tüketiyor. Buna göre, bir ChatGPT sorgulaması 2,9 vatsaat elektrik tüketirken, bir Google araması ise 0,3 vatsaat saat elektrik tük-

timine neden oluyor.

■ Bu da yapay zeka sorgularının Google aramalarından yaklaşık 10 kat daha fazla enerji tükettiği anlamına geliyor.

Yapay zeka ile bir görüntü üretmek bir telefonu şarj etmek kadar enerji harcıyor

■ Görüntü üreten yapay zekaların tükettiği enerji miktarı da yine tartışılara sebep oluyor. Son dönemde popüler hale gelen görüntü merkezli yapay zekalar, ürettikleri her görüntüde önemli oranda enerji tüketiyor.

■ Teknoloji sitesi The Verge'de yer alan bilgilere göre, ortalama bir akıllı telefon şarj olmak için 0,012 kilovatsaat enerji harcıyor.

■ Üretken yapay zekayı kullanarak sadece bir adet görüntü elde etmek bir telefonun şarj olması kadar enerji tüketiyor. /AA

13 yıl sonra faaliyete geçirilen nükleer reaktör yine kapatıldı

JAPONYA'da Onagawa Nükleer Santrali'nin 13 yılı aşkın süredir devre dışı olan nükleer reaktörü, yeniden faaliyete geçtikten 6 gün sonra ekipman sorunu nedeniyle tekrar kapatıldı. Kyodo News'un haberine göre, Onagawa Nükleer Santrali'ni işleten Tohoku Electric Power firmasından konuya ilişkin açıklama yapıldı. Açıklamada, 13 yılı aşkın süredir devre dışı olan ve 29 Ekim'de faaliyete geçirilen 2 numaralı reaktörün içindeki nötron verileri ile ilgili cihazda arıza çıktığı duyuruldu. Arıza nedeniyle faaliyete geçtikten 6 gün sonra reaktörün tekrar devre dışı bırakıldığı belirtilen açıklamada, reaktörün çevreye radyasyon yaymadığı ifade edildi.

Onagawa Nükleer Santrali'nin yeniden faaliyete geçirilen 2 numaralı reaktörünün, kasım ayında elektrik üretmeye başlaması bekleniyordu. Japonya'da 11 Mart 2011'de meydana gelen 9 büyüklüğündeki deprem ve sonrasında oluşan tsunami, Fukuşima Dai-ichi Nükleer Santrali'nde radyoaktif sızıntıya neden olmuştu. Bölgede yaşayan on binlerce kişi sızıntı sonrası evlerini terk etmek zorunda kalmıştı. Fukuşima Dai-ichi Nükleer Santrali'nin kuzeyindeki Onagawa Nükleer Santrali de güvenlik nedeniyle kapatılmıştı. **(AA)**